

Groeien door Kritiek

De meeste christenen die ik ken dienen de Heer en anderen met een oprecht hart. We doen heel erg ons best. Wellicht is dat de reden waarom klachten of kritiek ons soms zo kunnen raken. We kunnen ons snel verkeerd begrepen, ondergewaardeerd of afgewezen voelen. Onze natuurlijke reactie is om onszelf te verdedigen, onjuistheden in de kritiek te vinden of zwakheden in het leven van de persoon die de kritiek levert. Als we niet voorzichtig zijn, kunnen we boos worden of eenzaam en alleen medelijdend met onszelf gaan hebben. Of we stoppen met een opdracht die ons door God gegeven is. Of we worden bitter, agressief en gaan steeds minder op Christus lijken! Wat was jouw reactie de laatste keer dat je kritiek kreeg? Er zijn verschillende redenen die mensen ertoe aanzetten kritiek te leveren. Denk eens na over de volgende Bijbelse voorbeelden.

Waar anderen kritiek op hebben

Autoriteit: Mozes en Aäron waren druk met datgene wat God hen vroeg te doen toen een groep mannen onder leiding van Korach kritiek uitte op hun leiderschap. "U trekt te veel naar u toe" was hun aanklacht. Sommige mensen hebben problemen met elke vorm van autoriteit. Wat was Mozes' reactie? "Toen Mozes dat hoorde, wierp hij zich met zijn gezicht ter aarde" (Num. 16:1-4). Hij bracht de kritiek bij God.

Doelen en overtuigingen: De apostel Paulus was een toegewijde en drukbezette dienaar van God. Toch waren velen het oneens met zijn door God gegeven theologische inzichten. Sommige van deze overtuigingen botsten met die van andere Godvrezende mannen en vrouwen. Maar Paulus bleef trouw en gepassioneerd: "(ik) jaag...naar het doel: de prijs van de roeping van God, die van boven is, in Christus Jezus". En dan geeft hij het volgende belangrijke inzicht: "Laten wij dan, die geestelijk volwassen zijn, deze gezindheid hebben; en als u *iets anders gezind bent*, ook dat *zal God u openbaren*. Maar tot zover wij gekomen zijn, laten wij naar dezelfde regel wandelen, laten wij eensgezind zijn" (Fil. 3:14-16). Op Zijn tijd zal God zelf Zijn waarheid duidelijk maken. Alleen Hij kan sterke meningen en diepe overtuigingen veranderen.

Motieven: Toen David zijn verontwaardiging uitte over hoe Goliath de legers van de levende God beledigde, hadden zijn broers daar kritiek op! "Ik ken de overmoed en de slechtheid van je hart wel" zei zijn oudste broer (1 Sam. 17:28). Dat moet pijnlijk zijn geweest! Maar David staat niet toe dat deze kritiek hem verlamt. Kritiek kan de benodigde aansporing zijn om eens kritisch naar onze motieven te kijken. Gebruik dat! Vaak zijn onze motieven een mix. We kunnen God vragen om ons hart te zuiveren. "Hij zal ook wat in de duisternis verborgen is aan het licht brengen, en de voornemens van het hart openbaar maken. En dan zal ieder van God lof ontvangen" (1 Kor. 4:5).

Gebruiken: Soms is niet *wat* we doen, maar *hoe* we iets doen de reden dat anderen zich niet prettig voelen en kritiek leveren. Onze dienst of ons geld kunnen afgewezen worden vanwege *de manier waarop* we dienen of geven. De apostel Paulus, een ervaren reiziger, was zich er zeer van bewust dat het belangrijk was om rekening te houden met de cultuur waarin hij zich bevond. Hij vroeg zelf om gebed "dat mijn dienstbetoon, namelijk dat aan Jeruzalem, de heiligen welgevallig is" (Rom. 15:31). Wanneer het aankomt op de

manier waarop dingen gedaan worden en neutrale zaken aangaande cultuur en tradities, raad Paulus aan om je onzelfzuchtig aan te passen, "want wie Christus in deze dingen dient, is welbehaaglijk voor God en in achtung bij de mensen. Laten wij dus najagen wat de vrede en de onderlinge opbouw bevordert" (Rom. 14:17-22).

Kritiek accepteren

Het doel van *opbouwende* kritiek is om jou of de gemeenschappelijke veroorzaker te helpen. Het doel van *afbrekende* kritiek is om je pijn te doen, kleiner te maken, te vervangen of uit te schakelen. Sommige mensen voelen zich door elke vorm van kritiek aangevallen. Ze wijzen elke kritiek af of negeren die. Sommige mensen, die weten dat door God ingegeven kritiek altijd opbouwend is, kiezen ervoor om kritiek alleen te accepteren als ze er van overtuigd zijn dat het opbouwend is. Mij is opgevallen dat vrijwel *alle* kritiek, opbouwend of anderszins, wel een element van bruikbare waarheid bevat. Niet alle spiegels zijn glad en schoon, maar hij die kritiek afwijst is als iemand die spiegels breekt. Winston Churchill had gelijk toen hij zei: "Kritiek mag dan onaangenaam zijn, maar het is noodzakelijk. Het vervult dezelfde functie als pijn in het menselijk lichaam. Het vraagt aandacht voor een ongezonde staat van dingen."

Luisteren naar God

Weersta de volgende keer dat je een serieuze klacht of vorm van kritiek krijgt de neiging om het af te wijzen, direct te beantwoorden of in de aanval te gaan. Breng de kritiek bij God. Leg het voor Hem neer. Vraag de Heer om aan jou die dingen in de klacht te laten zien die een element van waarheid bevatten die je moet horen. Wanneer je dat eenmaal ontdekt hebt, mag je de rest van de kritiek naast je neerleggen. Wanneer je de pijnlijke waarheid vindt en accepteert die schuilt onder de kritiek, zal je erdoor groeien. Door dat te doen zul je de kritiek toestaan om je te helpen ontwikkelen, in plaats van je te ontmoedigen. Door God toe te staan ons toe te spreken door kritiek heen, zullen we inzichten verwerven die ons helpen meer op de Heer Jezus te gaan lijken, Gods woord beter gaan begrijpen of het als leiding zien in een noodzakelijke verandering die we moeten aanbrengen in *wat* we doen of in de *manier waarop* we dat momenteel doen.

God geloven

Wanneer kritiek ingaat tegen Gods Woord, laat je er dan niet door van de wijs brengen. Geloof God. Wat anderen ook mogen zeggen, jij bent een geliefd en waardevol kind van God. Wat anderen ook zeggen "uw inspanning (is) niet tevergeefs...in de Heere" (1 Kor. 15:58). Anderen mogen dat wat jij gedaan hebt dan misschien minachten, afwijzen, in diskrediet brengen of vergeten, maar "God is niet onrechtvaardig dat Hij uw werk zou vergeten en de liefdevolle inspanning die u Zijn Naam bewezen hebt, doordat u de heiligen gediend hebt en nog dient" (Heb. 6:10).

De oude Griekse filosoof Aristoteles zei: "Kritiek kunnen we makkelijk vermijden door niets te zeggen, niets te doen en niets te zijn." Voor christenen is dit geen optie. Neem je voor om de volgende kritiek die jouw kant op komt te verwelkomen. En kies er dan voor het te gebruiken en erdoor te groeien.